

Verkiezingsprogramma 2018 – 2022

D66 Veendam

Van links naar rechts: Hanneke Schoenmaker-Tiems, Jesper Smit, Alian Spelde en Hanneke van der Lei.

Veendam

D66

maakt het verschil

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Terugblik	4
3. Onze speerpunten: “D66 maakt het verschil”	6
4. Bestuur en Burger.....	8
5. Financiën	10
6. Veiligheid	11
7. Bereikbaarheid en Mobiliteit	12
8. Wonen en Leven.....	13
9. Jeugd en Onderwijs	15
10. Zorg en Welzijn	17
11. Sport, Cultuur en Recreatie	20
12. Duurzaamheid	22
13. Werken en Ondernemen	23
14. Kandidaten D66 Veendam gemeenteraad 2018-2022	24

1. Voorwoord

Het belang van D66 in de lokale politiek

Voor een sociaal-liberaal is de vrijheid van het individu het belangrijkste politieke doel. Een ieder moet, los van staat of kerk, naar eigen inzicht zijn leven vorm kunnen geven. Als belangrijkste voorwaarde voor die persoonlijke ontplooiing zien wij goed en toegankelijk onderwijs en gezondheidszorg.

Tegenover die persoonlijke vrijheid staat ook de eigen verantwoordelijkheid. En die verantwoordelijkheid beperkt zich niet uitsluitend tot het eigen welbevinden maar kent ook een verbinding naar de gemeenschap.

**Jaap Velema,
Wethouder D66, Veendam**

Hoe burgers zich tot elkaar verhouden bepaalt een samenleving. Onze gemeente kent een groot aantal organisaties, bedrijven, instellingen en verenigingen. De gemeente heeft daarin een faciliterende rol en dient waardevolle initiatieven van burgers te bevorderen en te ondersteunen. Echter niet een overheid die activiteiten voorschrijft of overneemt, maar vertrouwen geeft.

Verder staat D66 Veendam voor meer zeggenschap over de eigen omgeving. Onze democratie is niet beperkt tot de wil van de meerderheid. Maar geeft ook ruimte om invloed te hebben in je eigen dorp, wijk of buurt. Met een afnemend aantal mensen dat lid is van een partij en burgers die niet meer stemmen staat de legitimatie van de gemeenteraad onder druk. Dat vraagt om bescheidenheid van de raad en haar lokale bestuurders en dat vraagt ook om andere vormen van zelfbestuur en meer invloed voor de burgers, die zich niet beperkt tot een kwartier inspraak tijdens een gemeenteraadsvergadering.

Naast de gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers voor een krachtige samenleving hebben wij ook oog voor de inrichting van onze leefomgeving. Duurzaam omgaan met die leefomgeving is niet alleen uit oogpunt van milieubeheer belangrijk, maar we zien het ook als een lange termijn investering in de kwaliteit van de omgeving waarin je leeft, woont en werkt. Daarom kiest D66 voor het in stand houden van belangrijke basisvoorzieningen.

Dit is waar D66 voor staat.
Herkent u zich in dit beeld?

Stem dan 21 maart op D66!

2. Terugblik

In 2014 is D66 de verkiezingscampagne ingegaan met de leus "Open, Duurzaam en Toekomstgericht". Voor de raadsperiode 2018-2022 is ons motto **"D66 maakt het verschil!"**

De Nederlandse economie trekt weer aan en de financiële crisis lijkt achter ons. Voor Veendam zien we bij ondernemers meer ruimte om te investeren en de woningmarkt komt gestaag op gang. Hoe anders was dit tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2014.

De gevolgen van de financiële crisis werden voelbaar voor de gemeente en haar inwoners. Zo zagen we dit in Veendam terug in een sterke toename van het aantal mensen dat afhankelijk is van een bijstandsuitkering: van 700 in 2010 naar ongeveer 850 in 2015, een toename van bijna 25%. Dit gelijktijdig met een toename in de vraag naar schuldhulpverlening en maatschappelijke ondersteuning.

Voor de gemeente heeft de recessie in deze periode als gevolg dat de inkomsten door de landelijke bezuinigingen met meer dan 10 miljoen euro zijn gedaald. Naast de nodige bezuinigingen om de lagere inkomsten op te vangen was het ook van belang om te blijven investeren in sociale infrastructuur, zodat stilstand niet tot achteruitgang zou leiden.

Het is onder deze omstandigheden dat D66 in 2014 verantwoordelijkheid heeft genomen en zijn handtekening heeft gezet onder een coalitieakkoord dat gericht was op het realiseren van ombuigingen van de gemeentelijke uitgaven en het gelijktijdig realiseren van een ambitieuze investeringsagenda.

Wij zijn van mening dat wij met onze positie in de gemeenteraad en een D66-wethouder in het college daadwerkelijk het verschil hebben gemaakt.

Solide financieel beleid

Een verkleining van de ambtelijke organisatie en een beperkte lastenverzwaring voor de burgers. Daarvoor heeft D66 zich in de afgelopen 4 jaar ingezet binnen de raad en het college. Eerst snijden in eigen vlees, alvorens een beroep te doen op de inwoners door een verhoging van de gemeentelijke lasten. Ook is de uitvoering van de decentralisatie van Jeugdzorg en WMO binnen de budgetten gerealiseerd.

Behoud van Voorzieningen

In tegenstelling tot de situatie in veel andere gemeenten is het ruime aanbod van voorzieningen op het gebied van sport en cultuur gelijk gebleven.

Leer- en Sportpark

Voor D66 is onderwijs altijd een speerpunt geweest van beleid. Goed onderwijs biedt een gelijke kans op zelfontwikkeling en zelfontplooiing en een startpositie op de arbeidsmarkt. Binnen Veendam is het samenbrengen van het voortgezet onderwijs aan de Langeleegte een lang gekoesterde wens die nu werkelijkheid gaat worden.

Cultuurcentrum van Beresteyn

Met name D66 heeft zich sterk gemaakt voor een betere positionering van van Beresteyn als cultuurcentrum. Door de gedeeltelijke verplaatsing van de bibliotheek en door te investeren in het hart van het gebouw is er een aantrekkelijker verblijfsruimte ontstaan. Door een betere samenwerking tussen de partners binnen van Beresteyn wordt het centrum steeds meer ervaren als de huiskamer van de samenleving. D66 is voor de verbetering van de entree, zoals door B&W is voorgesteld.

Opvang Statushouders

Veendam stond voor de uitdaging om in een korte tijd aan ruim 200 vluchtelingen met een permanente verblijfsvergunning woonruimte te bieden. Door een goede samenwerking met de woningbouwvereniging, buurtbewoners en vrijwilligers is dit prima verlopen. Ook heeft de gemeente eigen vastgoed ingezet voor tijdelijke opvang.

Jeugdhulp en WMO als een algemene voorziening

Veendam is erin geslaagd om laagdrempelig ondersteuning te bieden aan haar inwoners waar dat nodig is. Uitgangspunt hierbij is veel ruimte voor zorgaanbieders, dichtbij georganiseerd en zonder eigen bijdrage. Hiermee is een eerste aanzet gerealiseerd voor de verdere ontwikkeling van een laagdrempelig zorgaanbod in onze gemeente.

Samen Oud

In samenwerking met huisartsen en Compaen is er uitvoering gegeven aan een project voor 75+-ers om meer in te zetten op leefstijl en minder op zorg. Het welbevinden van deze senioren ging met sprongen vooruit. Een mooi voorbeeld van anders tegen gezondheid aankijken.

3. Onze speerpunten: “D66 maakt het verschil”

- Versterken van het onderwijs, bij- en nascholing
- Actieve woon- en leefgebieden
- Versterking van het winkelgebied
- Bieden van een gezonde omgeving voor iedereen
- Zorg organiseren in de eigen woonomgeving
- Bevorderen lokaal ondernemerschap
- Duurzame samenleving
- Samenwerking in de regio

Onderwijs als kans om achterstanden weg te nemen

Onderwijs is de basis voor gelijke kansen in de samenleving, zowel voor jongeren als volwassenen. Toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt maken het wenselijk om met het onderwijsveld en bedrijfsleven in gesprek te gaan. Belemmeringen wegnemen en grenzen beslechten zien wij als een taak van de overheid.

In onze gemeente is de kwaliteit van het basisonderwijs en voortgezet onderwijs op een goed niveau. Maar er blijft wel zorg over een aantal ontwikkelingen. Het aantal kinderen dat met een achterstand begint aan het onderwijs is te hoog. Vroegschoolse educatie wordt nu al aangeboden, maar is niet toereikend. Daarom kiest D66 voor het inzetten op de Brede School: een ruim aanbod van onderwijs en voorschoolse en buitenschoolse opvang onder een dak. Daarnaast wil D66 investeren in een betere afstemming tussen zorg en onderwijs om belemmeringen voor kinderen in hun ontwikkeling in een vroeg stadium te beperken.

Een Leven Lang Leren met de Bibliotheek

De rol van de bibliotheek is in de afgelopen jaren flink veranderd. Van een plek waar je boeken kunt lenen is de bibliotheek veranderd in een ontmoetingsplek met een maatschappelijk educatieve functie. De bibliotheek is een laagdrempelige en levendige plek waar iedereen terecht kan om zich te ontwikkelen, anderen te ontmoeten, te debatteren, te studeren, te werken, geïnspireerd te raken, te maken en te beleven. D66 ziet de bibliotheek als de spil in onze samenleving waar jong en oud zich kan voorbereiden op samenleven en -werken in de 21ste eeuw. Door middel van activiteiten legt de bibliotheek verbindingen met andere partijen. Samen met het onderwijs en welzijnsorganisaties draagt de bibliotheek op deze wijze bij aan onze maatschappelijke opgaven, zoals het bevorderen van actief burgerschap, de leefbaarheid, participatie, het vergroten van de eigen kracht en zelfredzaamheid van onze inwoners en sociale samenhang en vitaliteit.

Versterking van het winkelgebied

Voor D66 is het van belang dat er wordt geïnvesteerd in het winkelgebied van Veendam (centrum en wijkwinkelcentra). We zetten het huidige beleid voort met verdichting van het centrum, waarbij wonen, winkelen en werken goed samengaan. De gemeente als eigenaar van het openbaar gebied levert haar bijdrage om de straten en de pleinen zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Daarbij moet ook worden gekeken naar een betere ontsluiting van het gebied voor het

auto- en vrachtverkeer. D66 is geen voorstander van autoverkeer in de Kerkstraat.

Actieve woon- en leefgebieden

Burgers identificeren zich in de eerste plaats niet met de gemeente waarin ze wonen. Wel met hun dorp, wijk of buurt. Daarom kiezen wij voor meer zeggenschap voor inwoners binnen de eigen buurt. De gemeente zal zorg en ondersteuning in die directe nabijheid aanbieden. Ook krijgen de buurten en dorpen een ruimer budget om zelf in te kunnen zetten voor welzijnsbevordering. De gemeente faciliteert, de wijk bepaalt.

Zorg en ondersteuning op lokaal niveau organiseren

Vanaf 2015 heeft de gemeente een grotere verantwoordelijkheid op het gebied van de Jeugdzorg, de AWBZ-zorg en de Arbeidsparticipatie. Een opdracht die alleen gerealiseerd kan worden als dit op andere wijze wordt georganiseerd en met meer eigen verantwoordelijkheid voor de eigen burgers. Aanbod van zorg tijdig en dicht in de buurt georganiseerd, afgestemd op de werkelijke behoefte van de zorgvrager en aanvullend op wat burgers zelf kunnen bijdragen.

Bevorderen lokaal ondernemerschap

De moderne economie kan niet zonder innoverende ondernemers, ondernemende medewerkers en zelfstandige vakmensen (freelancers). Groei van de bedrijvigheid zorgt voor dynamiek en vernieuwing. Groei zorgt voor nieuwe banen.

Duurzame samenleving

Voor D66 gaat duurzaamheid verder dan aandacht voor de natuur. Het gaat er ook om hoe we met elkaar en onze omgeving omgaan. Dat betekent dat naast verduurzaming van de economie ook geïnvesteerd moet worden in het bevorderen van een gezonde leefstijl, een leven lang leren en ruimte creëren voor initiatieven die sociale cohesie bevorderen. Van Beweging voor Ouderen, de vanBerestejn Academie tot aan het Fonds Burgerinitiatief.

Samenwerking in de regio

Met het verdergaande aantal herindelingen in de provincie Groningen verandert de positie van de gemeente Veendam. Tot 1 januari 2018 behoorde Veendam nog tot de grotere gemeenten in de provincie. In de komende jaren zal Veendam tot de kleinere gemeenten behoren. Dat betekent dat de positie van Veendam aan invloed in regionaal verband zal inboeten. Het is daarom van belang om te kiezen voor vergaande samenwerking, waarbij herindeling op termijn niet zal worden uitgesloten.

4. Bestuur en Burger

“De gemeente als bondgenoot”

De gemeente is er voor haar inwoners. De gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat. In de toekomst zullen steeds meer taken vanuit provincie en rijk worden overgeheveld naar de lokale overheid en daarom is een excellente dienstverlening van belang voor het vertrouwen dat burgers in het algemeen in hun overheid stellen. Voor D66 betekent dit dat de gemeente verder moet veranderen. Kernwoorden zijn hierbij: servicegericht, faciliterend, participierend, betrokken, transparant en integer. Een ontevreden burger moet een loket hebben voor zijn klacht. Onderzocht moet worden of de huidige klachten-, bezwaar- en beroepsregeling binnen de gemeente Veendam volstaat.

D66 wil dat de gemeente voor iedereen toegankelijk is. Dat geldt voor de website, telefonie, de balie en andere fysieke inlooppunten. Burgers en ondernemers moeten zich gehoord voelen en de gemeente als toegankelijk en betrokken ervaren. Dat wil D66 bereiken door hogere eisen te stellen aan de kwaliteit van de website en digitale dienstverlening. Waar enigszins mogelijk, moet de burger zijn zaken digitaal kunnen regelen.

Inwoners, ondernemers en organisaties met goede ideeën moeten in staat worden gesteld hun wensen te realiseren. Samenwerking en kennis delen zijn daarbij cruciaal om interessante kansen te creëren. De gemeenteraad moet uiteindelijk de verschillende belangen tegen elkaar kunnen afwegen. Ook in de lokale democratie moet iedereen kunnen meedoen.

Nu in het kader van decentralisatie steeds meer taken naar de gemeenten worden overgeheveld, moeten gemeenten een sterke(re) bestuurskracht hebben en over een op zijn taken berekende ambtelijke organisatie beschikken. De gemeentelijke dienstverlening dient van constante hoge kwaliteit te zijn en de burger moet er op kunnen vertrouwen dat afspraken worden nagekomen. De gemeente dient een bondgenoot te zijn voor de burger en door iedere burger als toegankelijk en betrokken worden ervaren. Daarom is D66 voorstander van een gemeentelijke herindeling.

Bestuur en Burger

- D66 is voorstander van een gemeentelijke herindeling.
- D66 vindt dat samenwerking tussen de gemeente, instellingen en organisaties, ondernemers en ondernemende inwoners zoveel mogelijk gestimuleerd moet worden.
- D66 wil dat integriteit voor iedereen in het bestuur en de ambtelijke organisatie een vanzelfsprekendheid is.
- D66 wil dat gebruik gemaakt wordt van digitale media en diensten en dat zoveel mogelijk informatie over voornemens en plannen in een vroeg stadium beschikbaar is. Dit zou bijvoorbeeld in een soort track&trace-systeem kunnen, waarmee de gemeente inzichtelijk maakt wat de status is, welke ambtenaar contactpersoon is en waaraan gewerkt wordt.
- D66 wil dat alle communicatie vanuit de gemeente (mondeling, schriftelijk en digitaal) te begrijpen is voor laaggeletterden en dat laaggeletterden bij de toetsing van de communicatiemiddelen betrokken worden, aangezien 16% van de inwoners van Veendam laaggeletterd is.
- D66 wil burgers de kans geven om hun zaken met de gemeente buiten werktijd te regelen.
- D66 wil dat, waar enigszins mogelijk, zaken digitaal geregeld kunnen worden.
- D66 pleit voor een maximale invloed van burgers en maatschappelijke instellingen op het besluitvormingsproces in de gemeenteraad.
- D66 vindt dat ieder voorstel dat in de raad behandeld wordt voorzien moet worden van een participatieparagraaf, waarin is aangegeven op welke manier inwoners en organisaties zijn betrokken bij de totstandkoming van het voorstel.
- D66 is van mening dat onderzocht moet worden of de huidige klachten-, bezwaar- en beroepsregeling volstaat.

5. Financiën

“Een solide begroting is voor D66 een belangrijke voorwaarde voor de betrouwbaarheid van de lokale overheid”.

De begroting en de reserves van de gemeente Veendam zijn solide. Het lange termijn perspectief van de gemeente is op orde. Ook belangrijke investeringen zoals in het Leer- en Sportpark en in het kernwinkelgebied zijn financieel gedekt. Maar de komende jaren is er weinig ruimte voor nieuw beleid.

Met de decentralisatie van overheidstaken op het gebied van Jeugdzorg, WMO en Participatie zijn de risico's voor de gemeente wel toegenomen. Daarin is voorzien door extra te reserveren en te sturen op de uitgaven.

Voor de huidige situatie is dit toereikend, maar D66 is van mening dat voor vernieuwing in de zorg en het inzetten op meer preventie meer financiële ruimte gecreëerd moet worden. D66 pleit daarom voor het instellen van een Innovatiefonds Sociaal Domein van 1 miljoen euro. Projecten om te kunnen experimenteren met nieuwe vormen van zorg, die beroep op duurdere vormen van zorg moeten beperken, kunnen hieruit bekostigd worden.

Ook voor investeringen in duurzaamheid acht D66 het wenselijk een fonds in te richten waarmee projecten op het gebied van duurzaamheid kunnen worden gestimuleerd. Hiervan kunnen zowel de eigen ambtelijke organisatie als burgerinitiatieven gebruik maken.

- D66 wil dat de stijging van gemeentelijke woonlasten (OZB, riool- en afvalstoffenheffing) maximaal gelijke tred houdt met de inflatie.
- D66 is voor de inrichting van een innovatiefonds voor vernieuwing binnen de zorg van € 1.000.000.
- D66 is voor de inrichting van een stimuleringsfonds voor verduurzaming van € 1.000.000.

6. Veiligheid

“Een veilig gevoel is een groot goed”

D66 wil dat iedereen zijn leven naar eigen inzicht in kan richten. Daarvoor is het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt. We hebben elkaar nodig om een veilige samenleving te creëren. Voor D66 betekent dit dat we samen met alle inwoners werken aan veiligheid en aan inwoners vragen om een actieve bijdrage te leveren aan het realiseren van een veilige leefomgeving. Van gemeente en politie vragen we om de inwoners actief te informeren over zaken die spelen rond veiligheid en ze te betrekken bij het maken van plannen en het invoeren van maatregelen. Maatregelen omtrent veiligheid moeten doordacht en effectief zijn. Waar nodig moet handhavend opgetreden worden. D66 vindt het belangrijk dat de politie en andere diensten die werken aan veiligheid, zo goed mogelijk toegerust zijn om hun taken uit te voeren. D66 hecht grote waarde aan tolerantie in de samenleving en gelijke rechten voor iedereen. Ook dient de veiligheid t.o.v. industriële activiteiten (gestapelde mijnbouw) in de omgeving te worden gewaarborgd.

- D66 vindt dat veiligheid een basisbehoefte is en een kerntaak van de gemeentelijke overheid.
- D66 wil dat de burger altijd terug kan vallen op de steun en bescherming van politie en gemeente.
- D66 wil voldoende aandacht voor huiselijk geweld, kindermishandeling en pestgedrag. Politie, gemeente, scholen, jongerenwerk, sport- en wijkverenigingen en buurtbewoners hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- D66 vindt ook bij veiligheid dat voorkomen beter is dan genezen, dus preventie is belangrijk.
- D66 wil dat jongerenwerk en politie samenwerken bij overlast door jongeren. Dit zal bijdragen tot een positief gevoel van veiligheid.
- D66 vindt dat, daar waar aantoonbaar sprake is van situaties van onveiligheid, cameratoezicht een goed hulpmiddel kan zijn. Hierbij dient de privacyregelgeving te worden gerespecteerd.
- D66 staat positief tegenover experimenten met gelegaliseerde wietteelt. Zo'n experiment haalt de wietteelt voor eigen gebruik uit het criminele circuit.
- D66 pleit voor het behoud van een politiepost en brandweerkazerne in Veendam.
- D66 wil een meldpunt inrichten om overlast van verwarde mensen te kunnen melden.

Verkeersveiligheid

- D66 wil de verkeersveiligheid vergroten door onoverzichtelijke situaties te verbeteren en het opschonen van overbodige verkeersborden. Ook scherpere controle op onverlicht fietsen en opgevoerde snorfietsen en scooters is gewenst.
- D66 wil voorlichting op scholen over de gevaren van het gebruik van smartphones op de fiets.

7. Bereikbaarheid en Mobiliteit

"Je veilig verplaatsen in een schone omgeving"

Veendam is door zijn goede bereikbaarheid aantrekkelijk als vestigingsplaats voor inwoners en bedrijven. De verdubbeling van de N33 heeft een positief effect op de bereikbaarheid van Veendam vanaf de A7 en vanaf de A28. De toekomstige verdubbeling van de N366 (tussen Veendam en Pekela) zorgt voor een verbetering van de bereikbaarheid vanuit het Oldambt, Pekela en Stadskanaal.

Meer dan een kwart van alle verplaatsingen wordt per fiets gemaakt en er zijn in Nederland meer fietsen dan mensen. Het maatschappelijk belang van de fiets is groot: fietsen is gezond, het bevordert meedoen in de maatschappij en de fiets is een milieuvriendelijk vervoermiddel. D66 vindt veilige voetgangers- en fietsvoorzieningen in de dagelijkse leef- en woonomgeving van groot belang.

Een goed en (aan)sluitend openbaar vervoer is belangrijk als het gaat om bereikbaarheid en mobiliteit. Hier valt nog wel wat te verbeteren.

- D66 wil samen met de provincie en omliggende gemeenten een doortimmerd plan ontwikkelen om Veendam en omliggende kernen optimaal bereikbaar te houden, met de auto én met het openbaar vervoer.
- D66 vindt het belangrijk dat bus en trein, zowel in Groningen als in Assen, zo goed mogelijk aansluiten bij het landelijk vervoersnetwerk.
- D66 pleit voor een treinverbinding vanuit Veendam met Stadskanaal en Emmen.
- D66 wil dat er bij sneeuwval en gladheid voldoende capaciteit is om alle doorgaande wegen en fietspaden zo snel mogelijk veilig begaanbaar te maken.
- D66 stimuleert initiatieven op het terrein van 'carsharing'. Door het delen van een auto kunnen meer huishoudens met minder auto's toe. Hierdoor wordt parkeerruimte bespaard en bovendien is het financieel aantrekkelijk voor de 'autodelers'.
- D66 vindt buurtbussen belangrijk voor mensen zonder eigen vervoersmogelijkheden. Zet hier – ook vanuit het participatievraagstuk – op in. Kijk daarbij ook buiten de gemeentegrenzen (Midden-Groningen en Pekela).
- D66 wil goede en veilige wandel- en fietspaden.
- D66 wil zorg voor een veilige schoolomgeving. Bovendien moet de verkeersoverlast, in samenwerking met de scholen, zoveel mogelijk worden beperkt.
- D66 stimuleert ouders om kinderen, wanneer mogelijk, met de fiets naar school te brengen.
- D66 wil automobilisten de mogelijkheid geven om dichtbij het centrum te parkeren zonder overlast te veroorzaken voor het andere verkeer, zoals fietsers en voetgangers. De invoering van de blauwe zone in het centrum heeft goed uitgedaan en draagt eraan bij dat er in het centrum doorgaans voldoende parkeergelegenheid is voor het winkelend publiek.
- D66 wil het parkeren op het Museumplein beperken. Maak dit plein aantrekkelijk om te verblijven (groen, terrassen, bankjes, podium) en geschikt voor het organiseren van activiteiten.

8. Wonen en Leven

“Goed wonen is een recht”

Ieder mens heeft recht op een gezonde leefomgeving met een bij deze tijd behorende betaalbare woning.

Veilig wonen

In Groningen moeten mensen even veilig kunnen wonen als in de rest van Nederland. Daar moeten ondergrondse activiteiten op worden aangepast. Wat D66 betreft wordt de gaswinning versneld afgebouwd naar een niveau dat door deskundigen als veilig wordt beschouwd. Op termijn moeten we naar een aardgasloze maatschappij.

Tegelijkertijd met het substantieel verlagen van de gaswinning, zet D66 ook in op het verder verbeteren van de veiligheid voor de huizen, scholen, andere gebouwen en infrastructuur zo snel mogelijk te verstevigen. Op initiatief van D66 worden huizen in de provincie Groningen met de verstevigingsoperatie ook meteen verduurzaamd.

D66 wil de schade die door mijnbouwactiviteiten worden veroorzaakt altijd ruimhartig, snel en onafhankelijk van de mijnbouwmaatschappij(en) wordt vergoed. Het Centrum Veilig Wonen en de Nationaal Coördinator Groningen moeten veel sneller en beter functioneren.

D66 wil ook een einde maken aan de papieren rompslomp en de bureaucratie rondom de schadeafwikkeling. Er is genoeg onderzocht, daadwerkelijke bouwkundige versterking heeft topprioriteit. De financiële middelen moeten voor de uitvoering worden ingezet en niet op onderzoeken, waarvan de uitslag reeds tijden bekend is.

De schade dient op een adequate manier te worden vergoed, het belang van de gedupeerden dient prioriteit te hebben. Deregulering van de gemeentelijke vergunningverlening is daarbij ook een vereiste.

Wonen en Leven

- D66 vindt dat alle inwoners recht hebben op een veilige, groene en gezonde woon- en leefomgeving.
- D66 wil dat inwoners een goede woning hebben in een veilige omgeving en dat de bereikbaarheid per auto, openbaar vervoer, fiets en te voet goed is.
- D66 wil dat de gemeente ruimte biedt om naar eigen ontwerp te wonen.
- D66 wil dat de gemeente de voorzieningen in stand houdt.
- D66 wil dat de woningmarkt goed toegankelijk is voor jongeren en starters.
- D66 wil dat de gemeente ouderen stimuleert om zelf het initiatief te nemen voor alternatieve woonvormen.
- D66 wil een fonds om dorpen en buurten met initiatieven die de leefbaarheid bevorderen te ondersteunen;
- D66 wil dat de gemeente zich inzet om leegstaande kantoren of andere gebouwen om te bouwen tot duurzame, betaalbare (huur)woningen;
- D66 wil dat inwoners tijdig betrokken worden bij plannen rond hun eigen leefomgeving;
- D66 wil dat de gemeente belemmeringen vanuit wet- en regelgeving wegneemt, zodat nieuwe woonvormen en de samenwerking die daarvoor nodig is, makkelijker tot stand komen.
- D66 wil dat bewonersorganisaties tijdig betrokken worden bij alle zaken die hun buurt of dorp betreffen.
- D66 wil dat er een goede aansluiting is van de servicebus op het trein- en busstation.
- D66 wil dat samen met school, ouders en gemeente de verkeersveiligheid rondom de scholen wordt verbeterd.
- D66 wil bevorderen dat het centrum en de wijkwinkelcentra aantrekkelijke plekken zijn om te winkelen, te ontspannen en te recreëren. Zet informatiezuilen in de 4 winkelcentra om alle mogelijkheden goed over het voetlicht te brengen.
- D66 wil dat ervoor wordt gezorgd dat men graag even van de A7 en N33 afslaat voor een bezoek aan Veendam. Ondernemers worden opgeroepen om activiteiten & evenementen te organiseren die daarbij helpen.
- D66 wil de zogenaamde verblijfsgebieden veraangename met meubilair, groen, kleur, licht en kunst.
- D66 wil dat de mogelijkheden onderzocht worden om (meer) oplaadpunten voor elektrische auto's en fietsen bij de winkelcentra te realiseren.

9. Jeugd en Onderwijs

“Help kinderen het beste uit zichzelf te halen.”

Onderwijs op elk niveau heeft voor D66 topprioriteit. Dat is lokaal niet anders, voor D66 Veendam heeft het onderwijs topprioriteit en het is een belangrijk speerpunt in ons verkiezingsprogramma.

D66 wil mensen zoveel mogelijk vrijheid geven om hun eigen keuzes te maken. Goed onderwijs zorgt ervoor dat mensen niet alleen meer keuzes hebben in hun leven, maar ook beter in staat zijn die keuzes zelf te maken. Onderwijs zorgt ervoor dat mensen de talenten die ze hebben tot het uiterste kunnen benutten. Dat ze een vak kunnen leren en een diploma kunnen halen dat toegang geeft tot de arbeidsmarkt van vandaag en morgen. Onderwijs is niet alleen de sleutel tot persoonlijke ontwikkeling, maar vormt ook de motor van onze economie. Alle kinderen moeten daarom de kans krijgen om het beste uit zichzelf te halen.

Dit begint al vanaf de peuterleeftijd: voor iedere peuter moet er plek zijn op een crèche of peuterspeelzaal. Er moeten voldoende extra uren voorschoolse en vroegschoolse educatie beschikbaar zijn. D66 is van mening dat geen enkele peuter met een (taal)achterstand aan de basisschool zou moeten beginnen. De gemeente zorgt ervoor dat iedere school over goede huisvesting beschikt, zodat de school zich op het geven van het beste onderwijs kan concentreren. Door goede samenwerking en aansluiting tussen onderwijs, opvang, recreatie, sport, zorg en cultuur zet D66 de belangen van het kind centraal. Op termijn wil D66 streven naar Brede Scholen: kind centra waar onderwijs, kinderopvang, sport- en wijkverenigingen gezamenlijk de beste faciliteiten tot hun beschikking hebben. D66 is een groot voorstander van kwalitatief en passend onderwijs voor ieder kind. Dit betekent dat er ook oog moet zijn voor de grenzen van regulier onderwijs. Een goede vorm van speciaal onderwijs in Veendam is onontbeerlijk en verdient voldoende aandacht en middelen.

Kinderen horen op te groeien in een gezonde omgeving. Een gezonde omgeving hoort een rookvrije omgeving te zijn. D66 is blij dat de gemeente Veendam reeds heeft besloten te willen streven naar een rookvrije gemeente en ziet graag op korte termijn concrete maatregelen. Dit zal de drempel verlagen om elkaar aan te spreken.

Opvoeden en opgroeien van kinderen is een samenspel tussen gezin, familie, school, buurt en verenigingsleven. De gemeente streeft er naar die samenhang te bevorderen om problemen terug te dringen.

Jeugd en Onderwijs

- D66 wil dat er voor iedere peuter een plek is op een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal.
- D66 wil dat er, voor ieder kind dat dat nodig heeft, extra uren voorschoolse en vroegschoolse educatie beschikbaar en betaalbaar zijn.
- D66 wil, tezamen met de schoolbesturen, het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs kritisch onder de loep nemen en inventariseren welke behoeftes de scholen hebben op het gebied van huisvesting.
- D66 vindt dat er op termijn gestreefd moet worden naar Brede Scholen.
- D66 vindt het belangrijk dat ook speciaal onderwijs in Veendam voldoende aandacht krijgt en over voldoende middelen beschikt.
- D66 is voorstander van een grote betrokkenheid van ouders en leerlingen bij hun onderwijsinstelling.
- D66 wil dat Veendam zich aansluit bij het initiatief “Op weg naar een rookvrije generatie” en ziet op korte termijn graag zo veel mogelijk concrete rookvrije maatregelen.
- D66 wil in ieder geval dat iedere speeltuin in Veendam rookvrij wordt.
- D66 wil dat de gemeente een convenant sluit met scholen, ouders, sportverenigingen en wijkverenigingen waardoor deze partijen zich actief zullen inspannen om een gezondere omgeving te bevorderen voor onze jeugd. Preventie van overgewicht bij jongeren is hierbij een belangrijk aandachtspunt.
- D66 vindt dat het vroegtijdig herkennen van schoolverzuim hoge prioriteit moet hebben.
- D66 wil dat er in iedere wijk één sociaal wijkteam is dat zich bezighoudt met alle hulp- en zorgvragen, dus ook op het gebied van de jeugdzorg.

10. Zorg en Welzijn

“Niet loslaten maar anders vasthouden”.

In een rechtvaardige samenleving mag je afkomst nooit je toekomst bepalen. Daarom moet de gemeente haar inwoners ondersteunen om maatschappelijk mee te kunnen doen. Die ondersteuning is gericht op het herstel van zelfredzaamheid en met respect voor de wensen en de privacy van zijn inwoners.

Daar waar het gaat om het vinden van werk, de ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien van kinderen of ondersteuning bij het zelfstandig kunnen wonen moet de gemeente die ondersteuning tijdig, dichtbij en laagdrempelig organiseren. Verder moet er meer inzet zijn op preventie.

Het huidige aanbod van het sociaal team, werk & inkomen en CJG is uitstekend waar het gaat om eenvoudige hulp, maar is niet de ‘Haarlemmerolie’ voor alle problemen. Daarom moet er, als er sprake is van meervoudige en complexe zorg, ook professionele ondersteuning zijn die bovenwijks is georganiseerd.

De gemeente kent een stevige uitdaging waar het gaat om het beheersbaar houden van de kosten voor Jeugdzorg, WMO en Participatie. Ook ligt het gezondheidsniveau van onze inwoners onder het landelijk gemiddelde.

Het gezondheidsbeleid van de gemeente dient te worden herijkt en nieuwe coalities met bedrijven en instellingen moeten worden gevormd om gezondheid en welzijn te bevorderen. Het is ondenkbaar dat de gemeente dit geïsoleerd kan. Een belangrijk voorbeeld is het streven naar een rookvrije gemeente.

Door het gezamenlijk benoemen van de ambities en het tonen van voorbeeldgedrag kan de gemeente een belangrijke eerste stap zetten naar een succesvolle alliantie.

Veendam heeft een geweldig aanbod aan sportmogelijkheden. Helaas maken nog te weinig inwoners hiervan gebruik om meer in beweging te komen. D66 is dan ook voorstander van een platform waarbij vraag en aanbod beter bij elkaar wordt gebracht.

D66 vraagt met name aandacht voor een grote groep senioren die langer thuis moeten kunnen wonen. Het is daarvoor van belang dat er een netwerk is dat kan bijspringen als het nodig is. Samen Oud is een goed voorbeeld hoe welzijn en zorg samen werken om dit mogelijk te maken. D66 wil dit voor alle senioren mogelijk maken. Daarbij zal in toenemende mate ook aandacht moeten zijn voor vereenzaming.

Zorg en Welzijn

- D66 is voor een gezondheidspact tussen lokale overheid, scholen en bedrijven om een gezonde leefstijl te bevorderen.
- D66 wil een betere monitoring op de effectiviteit van de Sociale Teams.
- D66 ondersteunt verdere doorontwikkeling van Samen Oud.
- D66 ziet een centrale rol voor de wijkverpleegkundige. Deze verpleegkundige staat dichtbij en vormt het centrale aanspreekpunt voor mensen met een zorgbehoefte. De verpleegkundige krijgt veel vrijheid en ruimte om inzet van WMO-hulp mogelijk te maken.
- D66 is voorstander van lokale, woon- en zorginitiatieven en wil deze waar mogelijk ondersteunen.
- D66 ondersteunt initiatieven in de zorg die het aanbod van specialistische zorg buiten het ziekenhuis in Veendam mogelijk maken. Concentratie van het zorgaanbod binnen een gezondheidscentrum is daarvoor een belangrijke randvoorwaarde.
- D66 wil dat de kwaliteit van zorg is gewaarborgd. Verzorgingstaken zullen moeten worden verricht door medewerkers die daar voor zijn opgeleid.
- D66 ziet het persoonsgebonden budget als een volwaardig alternatief naast de door de gemeente ingekochte zorg in natura voor inwoners die zelf regie kunnen voeren.
- D66 omarmt mantelzorg. De gemeente dient familie, vrienden en kennissen die zorg verlenen aan een zorgvrager te ondersteunen om mantelzorg ook voor langere tijd mogelijk te maken.
- D66 wil een herijking van het Armoedepact. Slimmere en betere samenwerking moet leiden tot ontzorgen van inwoners met inkomensproblemen.
- D66 zet zich in voor een rookvrije gemeente.

Jeugdzorg

- D66 pleit voor minder bureaucratie, de overheid geeft professionals de ruimte om met het kind, de ouders en andere betrokkenen een individuele aanpak te creëren en maatwerk te leveren.
- D66 is voorstander van een wijkgerichte aanpak. Hulpverleners kennen de mensen in de wijk en de problemen die daar spelen, zij moeten vooraan staan en een leidende rol spelen in de jeugdhulp.
- D66 wil een betere samenwerking met de huisarts. De gemeente dient hiervoor te faciliteren met praktijkondersteuning.
- D66 investeert in vroegtijdige signalering van problemen en het voorkomen van problemen. De samenwerking met scholen en consultatiebureaus is hierbij van belang.
- D66 wil de taken van onderwijs en jeugdzorg onder de verantwoordelijkheid van één wethouder laten vallen, deze taken zijn sterk met elkaar verbonden en vragen om een eenduidige coördinatie.
- D66 onderschrijft de waarde van de inzet van het jongerenwerk om schooluitval te voorkomen.
- D66 wil extra inzet op overbelaste gezinssituaties.
- D66 wil vasthouden aan de intensieve samenwerking in de regio om voldoende kwalitatieve jeugdzorg te kunnen blijven bieden. Zowel inhoudelijk als financieel solidair.
- D66 staat voor een intensievere inzet van jongerenwerkers om jongeren te ondersteunen in het vinden van werk of opleiding.

Participatie

- D66 is voor een sterke samenwerking met werkgevers en tussen gemeenten.
- D66 ziet het TDC als schakel voor werkzoekenden voor het vinden van werk of opleiding.
- D66 wil een herijking van arbeidsintegratiebeleid om met name de positie van jongeren en arbeidsgehandicapten beter in beeld te krijgen.
- D66 is van mening dat de gemeente om een tegenprestatie mag vragen voor een uitkering, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. Dit houdt mensen aan het werk en biedt werkervaring.
- D66 wil levenslang leren bevorderen, met extra aandacht voor laaggeletterdheid.
- D66 ziet energietransitie als een kans voor technisch onderwijs met baangarantie (De Transitie Academie)
- D66 hecht aan een sterk (maar in omvang kleiner) Wedeka dat, in samenwerking met het bedrijfsleven, inwoners gepast werk kan bieden als arbeidsbeperkingen een reguliere baan in de weg staan.
- D66 wil dat ook Veendam meedoet in landelijke pilots om ervaring op te doen met een andere manier van aanbieden van inkomen (basisinkomen) en arbeidsintegratie.

11. Sport, Cultuur en Recreatie

“Sport en cultuur zijn de beste weg om relaties te verbeteren en elkaar beter te leren kennen”

Cultuur is het bindmiddel van de samenleving en cultuuruitingen moeten bereikbaar zijn voor jong en oud. D66 investeert in sport, recreatie en cultuur ter bevordering van de kwaliteit van leven en wonen voor de inwoners van Veendam. Diversiteit in aanbod is hierin van belang, dit geeft de burger de mogelijkheid om eigen keuzes te maken. Sport, recreatie en cultuur verhogen de levenskwaliteit van mensen en hebben een preventieve werking op het voorkomen van velerlei problemen.

De mogelijkheden voor bewegen en recreëren zijn belangrijk voor de waardering van de woon- en werkomgeving en versterken de sociale cohesie. Initiatieven voor activiteiten (fietstochten, buurtcompetities, bedrijvencompetities etc.) worden gestimuleerd.

Veendam heeft een prachtig en gevarieerd aanbod van sport-, recreatie- en cultuurvoorzieningen.

Een greep uit het grote aanbod:

- Zwemparadijs Tropiqua
- Golfbaan
- Indoor skicentrum
- Borgerswold met vele outdoor activiteiten (waterskibaan, klimbos, kinderboerderij, manege etc.)
- Cultuurcentrum van Beresteyn (theater, museum, filmliga, muziek-, dans- en theaterschool, bibliotheek)
- Huis van de Kunst
- Doe Museum
- Turfcentrale

Dit aanbod wordt de komende jaren nog uitgebreid met een prachtige bundeling van sporten op het Leer- en Sportpark (in aanbouw) aan de Langeleegte.

Sport

- D66 wil topsport bevorderen in combinatie met breedtesport en andere vormen van beweging. Topsport kan niet zonder breedtesport en andersom, want topsport zorgt voor het *aanjagen* van mensen die misschien wel willen gaan sporten om uiteindelijk toch de definitieve stap naar een sportvereniging te zetten. En breedtesport zorgt voor de *aanvoer* van talenten naar de topsportprogramma's, die weer tot medailles leiden.
- D66 wil de organisatie stimuleren van minimaal 1 topsportevenement met landelijke uitstraling. Zo'n evenement draagt bij aan de levendigheid van de gemeente, het positieve imago en stimuleert de regionale economie.
- D66 wil traditionele sportverenigingen helpen zelfstandig en ondernemend te worden, zodat ze minder afhankelijk worden van subsidies van de overheid. Het moet voor sportverenigingen mogelijk worden gemaakt meer inkomsten te genereren. (Te) Strikte wet- en regelgeving op het gebied van paracommercie willen we dan ook liever niet. Tegelijkertijd moet oneerlijke concurrentie worden voorkomen. Wij zien een oplossing in het koppelen van de subsidie aan omzet. Wanneer mogelijk kan de hoogte van de subsidie naar beneden worden bijgesteld.
- D66 wil jongeren stimuleren om actief bij te dragen aan het jeugdbeleid van de gemeente Veendam.
- D66 wil sportverenigingen ondersteunen bij samenwerkingsverbanden en ze ruimte geven om inkomsten te genereren.
- D66 ziet graag dat, bijvoorbeeld in samenwerking met Winkler Prins, in de zomer sportevenementen worden georganiseerd in het centrum.
- D66 wil gymlessen handhaven in het basis- en voortgezet onderwijs, bij voorkeur gegeven door vakkrachten. D66 is voor het behoud van zwemlessen op de basisschool.
- D66 wil dat sportaccommodaties efficiënt gebruikt worden. Qua beheer en onderhoud kunnen gebruikers een grotere verantwoordelijkheid krijgen, zeker als het gaat om clubgebouwen. Gebruik van clubgebouwen kan uitgebreid worden naar meerdere doeleinden, bijvoorbeeld als buurthuis.
- D66 wil in de zomervakantie meer sportactiviteiten voor 'thuisblijvers'. De sportvelden worden in die tijd amper benut.

Cultuur en Recreatie

- D66 wil burgerinitiatieven (bijv. organisatie van culturele activiteiten) in buurten en wijken ondersteunen.
- D66 wil een beperking van de bureaucratie met betrekking tot het aanvragen van vergunningen.
- D66 wil jongeren een duidelijk podium geven zodat ze invloed kunnen uitoefenen in het gemeentelijk cultuurbeleid.
- D66 ziet een coördinerende en beschermende rol voor de gemeente ter behoud van het cultureel erfgoed. Samenwerking met culturele instellingen, vrijwilligers en ondernemers is hiervoor van belang.
- D66 wil dat de gemeente actief inzet op het binnenhalen van diverse culturele en recreatieve evenementen en festivals in Veendam. Dit draagt bij aan een positief imago en versterkt de economie in Veendam.
- D66 wil de organisatie van obstakelopen en mud runs stimuleren. Zet in het Borgerswold een route uit en zet trainingsfaciliteiten neer.

12. Duurzaamheid

“Slim omgaan met energie”

Momenteel zijn de veranderingen van het klimaat een “hot item”. Het gebruik van fossiele brandstoffen waarbij CO2 vrijkomt, heeft daarop een grote invloed. D66 streeft naar een klimaat-neutrale wereld met één centraal duurzaamheidsloket.

Het doel van het beleid moet zijn dat de aarde bewoonbaar blijft voor de volgende generaties. Hierbij moeten we alle kansen grijpen om duurzame energie te produceren, waarbij het noodzakelijk is om verschillende bronnen te combineren (zon, wind, geothermie, biomassa en dergelijke).

Innovatie is de sleutel voor energietransitie. Het stimuleren van zonne-energie, waterstof en innovatieve energiebronnen voor particulieren en bedrijven dient hierbij als hoofddoel. Het op grote schaal opslaan van elektriciteit moet ontwikkeld worden en is van groot belang om in de toekomst onze elektriciteitsnetten stabiel te houden. D66 wil meer aandacht voor het ontwikkelen van duurzame nieuwe technieken en innovaties. Het vergunningensysteem voor dergelijke projecten dient eenvoudig te zijn.

Onze gemeente dient een voorbeeld van innovatie en duurzaamheid te zijn, waarbij ondernemerschap in deze sector gestimuleerd en gepromoot moet worden

- D66 wil zonne-energie stimuleren.
- D66 stimuleert betere isolatie van woningen en gebouwen.
- D66 pleit voor het stimuleren van alternatieve brandstoffen, zoals waterstof, aardgas en elektriciteit in plaats van benzine en diesel voor particuliere en gemeentelijke (Kompanjie) voertuigen. Aanschaf van hybride voertuigen.
- D66 wil windenergie door particulieren stimuleren.
- D66 wil investeren in energiezuinige straatverlichting (LED) en verlichting (LED) in de gemeentelijke gebouwen.
- D66 wil afspraken maken met het MKB om het gebruik van plastic verpakkingsmiddelen te verminderen en daar waar mogelijk over te gaan op papieren verpakkingsmaterialen.
- D66 wil het verkrijgen van vergunningen voor energiezuinige projecten vereenvoudigen.
- D66 wil de afvalscheiding verbeteren door o.a. voorlichting over de financiële consequenties voor de inwoners.
- D66 pleit voor het heffen van statiegeld op alle plastic flessen, dus ook de ½ liters en kleinere flesjes.
- D66 wil de gemeentelijke gebouwen energie neutraal maken.
- D66 wil recycling en kringloop stimuleren. Het bevorderen van het repareren van apparaten in plaats van weggooien en nieuwkopen.
- D66 wil beperkende maatregelen m.b.t. het afsteken van vuurwerk. Vuurwerk is gevaarlijk, veroorzaakt overlast en is slecht voor het milieu.
- D66 wil meer laadstations en laadpalen voor hybride en elektrische voertuigen faciliteren.

13. Werken en Ondernemen

"Ondernemen, innoveren, investeren, faciliteren"

De verdubbeling van de N33 heeft de centrumfunctie van Veendam versterkt. D66 wil Veendam als vestigingsplaats voor bedrijven en als woonplaats voor werknemers aantrekkelijker maken. Een uitstekende ICT-infrastructuur - Veendam is reeds grotendeels voorzien van glasvezelkabel - geen betuttelende regeltjes, maar ook een uitstekend winkel- en voorzieningenniveau zijn hiervan onderdelen.

De ligging van de gemeente Veendam biedt veel mogelijkheden voor ondernemerschap en groei. D66 zet daarbij in op duurzame innovatie en technologie en het stimuleren van de circulaire economie. Om ondernemers alle kansen te bieden moet de gemeente actief en vroegtijdig duidelijkheid verschaffen over gemeentelijke beslissingen, wetgeving en eventuele nieuwe projecten. Daarom pleit D66 voor goede contacten met het bedrijfsleven, een gemeente waar ambtenaren werken met hart voor ondernemerschap die niet achter een loket afwachten maar actief de ondernemers benaderen.

D66 wil dat Veendam vooroploopt in technologische ontwikkelingen. Een broedplaats, thuishaven en trekpleister voor innovatieve bedrijven en talentvolle individuen. Met inwoners die dankzij goede digitale vaardigheden grip hebben op digitale kansen en bedreigingen. Met bedrijven die digitale kansen benutten en een overheid die technologie omarmt en stimuleert.

Ruimte voor ondernemerschap en innovatie

- D66 wil dat de gemeente zorgvuldig omgaat met ondernemers. De gemeente dient ondernemers niet te frustreren met betuttelende regelgeving, maar een gesprekspartner te zijn en waar mogelijk ondernemers te faciliteren.
- D66 wil de detailhandel in Veendam de ruimte geven om zich te ontwikkelen, ook op perifere locaties. Laat het aan de ondernemers over om actief in te spelen op de veranderende winkelbehoeften. Snoei de regels voor grootschalige detailhandel buiten het centrum en bied meer mogelijkheden voor functiemenging in het centrum, zoals winkel- en uitgaansgebieden.
- D66 wil een helder en realistisch plan voor het centrum. Geef invulling, stimuleer en help winkeliers bij de realisatie, betrek projectontwikkelaars en verhuurders in een toekomstvisie.
- D66 wil ruim baan voor ZZP'ers die gezamenlijk flexibele huisvesting zoeken. Maak bestemmingsplannen flexibeler, zodat eigenaren van leegstaande kantoorpanden gemakkelijker een nieuwe bestemming voor hun eigendom kunnen vinden en ondernemers gemakkelijker uitvoering kunnen geven aan een goed idee.
- D66 stimuleert goede verbindingen tussen bedrijfsleven en mbo-onderwijs, voor stageplekken en traineeships.
- D66 wil een doelstelling formuleren om mensen uit de bijstand te halen.
- D66 wil dat (duurzame) ondernemers gestimuleerd worden om zich in Veendam te vestigen.
- D66 wil hoogwaardige banen trachten te behouden voor de regio.
- D66 wil initiatieven ondersteunen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het bedrijfsleven aan een volwaardige baan te helpen.

14. Kandidaten D66 Veendam gemeenteraad 2018-2022

1. Alian Spelde

2. Hanneke Schoenmaker-Tiems

3. Jesper Smit

4. Hanneke van der Lei

5. Frans Smit

6. Henk Koetse

7. Simon Deinum

8. Tjipke Hibma

9. Gert Brouwer